

Bazı Meslekler Yaşatılacak



Bülent Tüfenkci
Türkiye Cumhuriyeti
Gümrük ve Ticaret Bakanı

Hem esnaf ve sanatkâr işletmecilerinin alışveriş merkezlerinde faaliyet gösterebilmeleri noktasındaki fırsat eşitsizliğinin ortadan kaldırılması hem de ticari hayattan silinmekte olan bazı mesleklerin yeniden ticari hayata kazandırılması sağlanacak.

Eskişehir, Yunus Emre ve Nasrettin Hoca gibi tarihimizin önemli kişilerine ev sahipliği yapan, tarihi, kültürel yapısı ve doğal güzellikleriyle ülkemizin seçkin şehirlerindendir. İçinden Porsuk Çayı'nın geçtiği bu güzel şehir, kültür ve sanata yaptığı katkılarla "2013 yılında Türk Dünyası Kültür Başkenti" ve "UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Başkentliği" unvanlarını taşımıştır.

Orta Anadolu'nun batıya açılan kapısı olan Eskişehir; ulaşım kolaylığı, enerji olanakları, tarımsal yapısı ve zengin maden kaynakları ile önemli bir sanayi ve ticaret merkezi, sahip olduğu üniversitelerle ve eğitime yaptığı katkılarla önemli bir bilim merkezi, tarihi, kültürü ve doğal güzellikleriyle de önemli bir turizm kentidir.

1 AVM yönetmeliği Resmi Gazetede yayımlandı. Yeni AVM yönetmeliğinin getirdiği yenilikler nelerdir?

6585 sayılı Kanuna dayanılarak hazırlanan "Alışveriş Merkezleri Hakkında Yönetmelik" 26 Şubat 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir. İlk olarak, Yönetmelik ile alışveriş merkezlerinin nitelikleri belirlenmiştir. En az beş bin metrekare satış alanına, merkezi bir yönetime, ortak kullanım alanlarına (sosyal ve kültürel etkinlik alanı, acil tıbbi müdahale ünitesi, ibadet yeri, bebek bakım odası, çocuk oyun alanı) ve belirli sayıda perakende işletmeye sahip yerler alışveriş merkezi olarak nitelendirilmiştir. Buradaki amaç, 6585 sayılı Kanun ile mevzuatımızda ilk defa kendine yer bulan alışveriş merkezlerinin, özellikle çarşı, han, pasaj gibi içinde perakende işletmeler bulunan yapılardan ayırt edilmesini sağlamaktır.

Diğer taraftan, alışveriş merkezlerinde esnaf ve sanatkâr işletmecilerine rayiç bedel üzerinden kiraya verilmek üzere toplam satış alanının en az yüzde beşi; geleneksel, kültürel veya sanatsal değeri olan kaybolmaya yüz tutmuş meslekleri icra edenlere ise en fazla rayiç bedelinin dörtte biri üzerinden kiraya verilmek üzere satış

Eskişehir; tarihi, kültürü ve doğal güzellikleri ile de önemli bir turizm kentidir.

alanının binde üçü oranında yer ayrılması mümkün olacak. Ayrılan yerler alışveriş merkezince TESK ve o ilin esnaf ve sanatkârlar odaları birliğine bildirilecek. Ayrıca kiralanacak yerler alışveriş merkezinin internet sitesinde de ilan edilecek. Böylece hem esnaf ve sanatkâr işletmecilerinin alışveriş merkezlerinde faaliyet gösterebilmeleri noktasındaki fırsat eşitsizliğinin ortadan kaldırılması hem de ticari hayattan silinmekte olan bazı mesleklerin yeniden ticari hayata kazandırılması sağlanacak.

Buna ilaveten yine bu Yönetmelik ile alışveriş merkezlerinin sürekli indirimli satış türünü gösteren ya da çağrıştıran outlet ve benzeri ibareleri kullanabilmeleri kurala bağlanmıştır. İçindeki perakende işletmelerin tamamı bu satış türünde faaliyet göstermeyen alışveriş merkezlerinin bu ibareleri kullanmaları engellenecek. İşletmelerin tamamı derken; terzi, berber, kafe, restoran, sinema gibi niteliği itibarıyla sürekli indirimli satış türüne uygun olmayan işletmeler hesaba katılmayacak. Ayrıca bu ibarelerin kullanılması halinde, söz konusu ibareler alışveriş merkezinin ön cephesinde kolaylıkla görülebilir ve okunabilir bir şekilde yer alacak.

2 Perakende Kanunu'na ilişkin ikincil düzenlemeler devam edecek mi?

6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile Bakanlığımıza perakende ticaret alanının hukuki alt yapısının oluşturulmasına yönelik önemli bir görev

verilmiştir. Kanunun uygulanmasına yönelik olarak, birden fazla alanda ikincil mevzuat çalışması yapılması planlanmıştır.

Bukapsamda, öncelikle alışveriş merkezlerinin nitelikleri ile açılış, faaliyet ve denetimlerine ilişkin usul ve esasların düzenlendiği "Alışveriş Merkezleri Hakkında Yönetmelik yürürlüğe konulmuştur.

Bununla birlikte, perakende işletmelerin perakende ticarette uymaları gereken ilke ve kuralları düzenleyen "Perakende Ticarette Uygulanacak İlke ve Kurallar Yönetmeliği Taslağı" ile perakende sektöründe karşılıklı bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak ve sektöre yönelik politika oluşturulmasına katkı sağlamak amacıyla, Bakanlığımız koordinatörlüğünde hayata geçirilecek Perakendeciler Konseyinin oluşumu, organları, görevleri ile çalışma usul ve esaslarının düzenlendiği "Perakendeciler Konseyi Yönetmelik Taslağı" yine aynı Kanun doğrultusunda yapılan ikincil mevzuat çalışmaları arasındadır. Bu Yönetmelik Taslakları da hazırlanarak kamuoyu görüşüne açılmıştır. Gelen görüşler doğrultusunda Yönetmelik Taslaklarına nihai şekilleri verilecektir.

Diğer taraftan, taşınmaz ve ikinci el motorlu kara taşıtlarının ticaretine ilişkin usul ve esasların belirlenmesine yönelik ikincil düzenlemeler yapılması planlanmakta ve bu konudaki çalışmalarımız devam etmektedir.

Ayrıca, yurtiçi fuarlar ile sergi, panayır ve tanıtım günleri gibi organizasyonların düzenlenmesi amacıyla da ikincil düzenlemeler yapılması öngörülmektedir. Bu çalışmalara da yakın bir zamanda başlanacaktır.

3 İkinci el oto satışları ile emlak piyasasının düzenlenmesine yönelik her hangi bir çalışma var mı? Varsa neleri kapsamaktadır?

Üzerinde çalıştığımız alanlardan bir diğeri, sizin de bahsetmiş olduğunuz ikinci el otomobil ticareti ile taşınmaz ticaretini konu alan emlak sektörüdür. Ülkemiz ekonomisinde önemli



bir ağırlığı bulunan ve geniş kitlelere hitap eden ve uygulamada pek çok sorunla karşılaşılan bu sektörler için ikincil mevzuat çalışmalarımızın faaliyetlerimiz içerisinde yer aldığını belirtmek isterim.

İkinci el motorlu kara taşıtı ve taşınmaz alım satımının düzenlenmesi, 64. Hükümet Eylem Planında 6 ay içinde tamamlanacak faaliyetler arasında yer almaktadır. Bu kapsamda İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Yönetmelik ile Taşınmaz Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelik Taslakları üzerindeki çalışmalarımız devam etmektedir. Söz konusu yönetmelik taslaklarının en kısa sürede tamamlanarak kamuoyu görüşüne açılmasını planlıyoruz.

4 Tarım satış kooperatif ve birliklerinin son yıllarda çeşitli sorunlar yaşadığı, pazar paylarının düştüğü biliniyor. Bu birliklerin sorunlarını çözmek için neler yapıyorsunuz?

Geçmişte tarım sektörünün sürükleyici gücü olan tarım satış kooperatifleri

ve birliklerinin son yıllarda yaşadığı mali ve yapısal sorunların giderilmesi amacıyla 4572 sayılı Kanunda köklü değişiklikler yaptık. Bu değişiklikler kapsamında ile birliklerde; profesyonel yönetim ile çağdaş işletmecilik ve kooperatifçilik anlayışının gerektirdiği birçok yeni uygulama getirdik. Etkin çalışmayan denetim kurulu sistemi yerine belli büyüklükteki birlikler için getirilen "Bağımsız Denetim Sistemi" bunlardan biridir.

Yürürlüğe konulan düzenleme kapsamında Birliklerin daha önce kullandık-

Yurtiçi fuarlar gibi organizasyonların düzenlenmesi amacıyla ikincil düzenlemeler yapılması öngörülmektedir,

ları Destekleme Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) kaynaklı gecikmiş **1,3 milyar TL civarındaki kredi borçları yeni-den yapılandırılarak; 574 milyon TL ye indirilmiş, böylece Birlikler 710 milyon TL borç yükünden kurtarılmıştır.** Kalan kredi borçlarının ise 15 yıl vadeli eşit taksitler halinde ödenmesi imkânı getirilerek üretici kuruluşları olan birliklere önemli bir rahatlama sağlanmıştır.

Yine Kanunda yapılan değişikliklere uygun olarak kooperatif ve birlikler için yeni anasözleşmeler hazırlanmış, birlik yönetici ve ortaklarına kapsamlı eğitimler verilmiştir. Yapılan bu çalışmaların yakın gelecekte birlikler üzerindeki olumlu sonuçlarını göreceğimizi düşünüyorum.

5 Bakanlık olarak kadınlara özel çalışmalarınız var mı? Kadınların kooperatiflere katılımı ne düzeydedir?

• Kadın Kooperatifleri Tanıtım ve Kapasite Geliştirme Projesi (KADIN-KOOP)

Bakanlık olarak kadın girişimcilerin kooperatifler çatısı altında biraraya gelerek emeklerini ekonomiye kazandırmaları konusunu çok önemli görüyoruz. Bu amaçla kadınlarımızın girişimcilik kabiliyetlerinin artırılması ve ekonomide bir aktör olarak yer almalarının sağlanması için KADIN-KOOP Projesi hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.

Proje kapsamında bugüne kadar 1.800 kişiye verilen eğitimlerle kadınların; ekonomik ve sosyal hayata katılmalarına fırsat oluşturulması, gelir elde ederek kendilerine olan özgüvenlerinin artırılması, bölgesel istihdama katkıda bulunulması, kooperatifler aracılığı ile demokratik anlamda yönetim tecrübesi sahibi olmaları hedeflenmektedir. Bu çerçevede, Bakanlığımız verilerine göre 2015 yılında Bakanlığımız yetki alanında kalan 21 tane "Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi" kurulmuştur.

6 Esnaf ve sanatkârlara kredi kefalet kooperatifleri aracılığıyla kullandırılan kredilerdeki durum nedir? Esnaf ve sanatkârlar için bu yıl aynı imkânlar sağlanacak mı?

Esnaf ve sanatkârlarımızın devlet destekli kullandığı krediler rekor seviyelere ulaşmıştır.

Bakanlığımızca yürütülen önemli hizmetlerden biri de kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığı ile bir buçuk milyonu aşan esnaf ve sanatkârların kredi ihtiyaçlarının karşılanmasıdır. Kooperatif kefalet sistemi, küçük işletmeyi olumsuz kredi sicili almaktan kurtararak finansmana ulaşımını kolaylaştırmaktadır.

Bu kapsamda 2016 yılında kullanılacak kredilere ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı 16.12.2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak uygulamaya konulmuştur. Kredi ve kefalet koope-

ratifleri aracılığı ile **29 Şubat 2016** itibarıyla kredi kullanan ortak sayısı **374.351'e**; kullandırılan kredi hacmi ise **17 milyar 258 milyon 650 bin 26 liraya ulaşmıştır.**

29 Şubat 2016 itibarıyla kullandırılan kredi hacmi 2015 yılının Şubat sonu itibarıyla gerçekleşen kredi hacmine göre (13 Milyar 141 Milyon TL) yaklaşık %31,3 oranında artarak 17 Milyar 258 Milyon Liraya ulaşmıştır.

2016 yılının Şubat ayında kullandırılan kredi miktarı 2015 yılının Şubat ayında kullandırılan kredi miktarına (1 Milyar 544 Milyon TL'ye) göre yaklaşık % 41 oranında artışla 2 Milyar 191 Milyon 365 Bin 913 Liraya ulaşmıştır. 2016 yılının ilk ayında kullandırılan söz konusu kredi miktarı gözetildiğinde, Kredi Kefalet Kooperatifleri aracılığıyla kullandırılan Hazine destekli kredilere küçük işletmelerin yoğun talebinin artarak devam ettiği görülmektedir.

